

Кахович Олена Олександрівна,
кандидат наук з державного управління, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ВИКОНАННЯ ПРАВОВОЇ РОБОТИ ЮРИДИЧНИМИ СЛУЖБАМИ ОРГАНІЗАЦІЙ

Юридична служба є відособленим підрозділом у структурі організацій, який призначений для організації правової роботи. Результативність роботи юридичної служби залежить від багатьох факторів, зокрема, від раціонального поділу праці та від побудови гнучкої, адекватної вимогам внутрішнього та зовнішнього середовища організації.

Для ефективного виконання основних завдань, покладених на юридичну службу, необхідно раціонально організувати її роботу. Юридична служба підприємства виконує організуючу та координуючу функцію, що пов'язано із застосуванням норм права та правовим забезпеченням діяльності організацій.

Загальним положенням передбачено такі основні завдання юридичної служби організацій публічного та приватного права [1]:

- спрямування, методичне керівництво та координація правової роботи;
- зміцнення законності в діяльності організацій;
- активне використання правових засобів для покращення економічних показників роботи підприємств, установ, організацій;
- забезпечення правовими засобами збереження власності підприємств, установ, організацій;
- захист прав і законних інтересів підприємств, організацій, установ і громадян;
- пропаганда законодавства.

Для виконання визначених завдань необхідна раціональна організація використання правових засобів. Ефективність правової роботи на підприємстві буде залежати: по-перше, від раціонального поділу праці в юридичному відділі, по-друге, від побудови оптимальної організаційної структури юридичної служби на основі розрахунку необхідної кількості штатних одиниць з урахуванням обсягу роботи і особливостей діяльності організацій для доцільного юридичного обслуговування [2].

Поділ праці в юридичній службі організації проявляється в спеціалізації працівників на конкретних операціях, технологічних процесах організації правової роботи. Поділ праці в юридичній службі може здійснюватися за двома напрямками:

- Перший напрям – поділ праці за горизонтальною спеціалізацією, це буде постадійний поділ робіт між виконавцями одного рівня управління.

- Другий напрям – поділ праці за вертикальною спеціалізацією. Даний напрям передбачає поділ правової роботи за рівнями ієрархії.

Займаючись організацією поділу праці в юридичному відділі, варто звернути увагу на визначення спрямованості та рівня спеціалізації. Оскільки вона може мати як позитивні, так і негативні наслідки для роботи всього відділу і, як наслідок, негативно вплинути на рівень організації правової роботи.

Серед позитивних наслідків спеціалізації найбільш суттєвими є, по-перше, підвищення продуктивності праці співробітників відділу, по-друге, виявлення критичних напрямів роботи юридичної служби, по-третє, спрощення комунікаційних зв'язків між працівниками організації, по-четверте, полегшення формалізації роботи. Перераховані позитивні наслідки практично дають можливість утримувати баланс між позитивними і негативними наслідками від спеціалізації, серед яких найбільш вагомим є зниження зацікавленості в роботі юрисконсульта.

1) Макросередовище, так зване середовище дальнього впливу, яке охоплює політико-правові, економічні, соціально-культурні та технологічні групи факторів.

2) Мікросередовище – середовище найближчого впливу, яке представлене таким факторами, як: клієнти, користувачі, партнери, конкуренти, регулюючі та контролюючі органи, ділові об'єднання, засоби масової інформації, тощо.

Крім зовнішнього середовища на вибір структури управління юридичної служби здійснюють вплив такі основні фактори:

- 1) розмір організації;
- 2) характер та масштаб діяльності організації;
- 3) обсяг правової роботи.

Отже, ефективність правової роботи в організації залежить від визначення оптимальної організаційної структури юридичної служби і необхідної кількості штатних одиниць з урахуванням обсягу роботи і особливостей діяльності організації.

1. Про затвердження Загального положення про юридичну службу міністерства, іншого органу виконавчої влади, державного підприємства, установи та організації : постановою Кабінету Міністрів України від 26. 11.2008 року №1040. / Урядовий кур'єр від 18.12.2008. – 2008. - №238

2. Головне управління юстиції у Сумській області. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://sumyjust.gov.ua/rozjasnennya/2753-schodo-roboti-yuridichnih-sluzhb.html#p6>.